

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

43.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 7-го Іюня — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 7-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2 Іюня.

Государь Императоръ, 17-го Мая, въ 11¼ часовъ утра, посѣтилъ Варшавскій Военный Госпиталь, а въ исходѣ втораго часа по полудни, изволилъ выѣхать изъ Варшавы по Краковскому тракту, для встрѣчи Ея Императорскаго Величества Государыни Императрицы, и прибылъ на Михаловицкую Таможню, 18-го числа, въ 7½ часовъ утра.

19-го числа, въ пять часовъ по полудни, изволила прибыть въ Михаловицкую Таможню, изъ-за границы, Ея Императорское Величество, вмѣстѣ съ Ея Высочествомъ Великою Княжною Ольгою Николаевною и Его Королевскимъ Высочествомъ Принцемъ Прусскимъ, въ вождѣлннѣйшемъ здравіи.

20-го Мая, въ 8¼ часовъ утра, Государь Императоръ, съ Государынею Императрицею, Великою Княжною Ольгою Николаевною и Принцемъ Прусскимъ, изволилъ выѣхать изъ Михаловице. Въ городѣ Радомѣ Высokie Путешественники имѣли ночлегъ, а 21-го числа, въ 3¼ часа по полудни, изволили прибыть въ Варшаву, прямо въ Лазенковскую Церковь, гдѣ и отслушали краткое благодарственное молебство.

22-го Мая, въ двѣнадцать съ половиною часовъ по полудни, Государь Императоръ, съ Его Королевскимъ Высочествомъ Принцемъ Прусскимъ, изволилъ осматривать монументъ, воздвигнутый на Саксонской Площади, за сими посѣтилъ Александровскую Цитадель.

23-го числа, въ десять часовъ утра, Его Императорское Величество изволилъ произвести на Повонзовскомъ Полѣ ученье войскамъ, при Варшавѣ сосредоточеннымъ, и остался ими совершенно довольнымъ.

24-го Мая, въ семь часовъ по полудни, Государь Императоръ изволилъ смотрѣть регулярную Кавалерію, при Варшавѣ собранную, на площади противъ Уяздовскаго Госпиталя и былъ совершенно доволенъ найденнымъ порядкомъ во всѣхъ отношеніяхъ.

Высочайшимъ Приказомъ, 15-го Мая, Командиръ 6-го Пѣхотнаго Корпуса, Генералъ отъ Инфантеріи Тимофеевъ 1-й, уволенъ въ отпускъ, для излеченія болѣзни, отъ раны происходящей, въ Крымъ и Одессу, на четыре мѣсяца.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Ор-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 2-go Czerwca.

Jego CESARSKA MOŚĆ, 17-go Maja, o trzy kwadransy na 12 z rana, zwiedził Warszawski Wojskowy Łazaret, i przed 2 po południu, raczył wyjechać z Warszawy traktem Krakowskim, na spotkanie N. CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, i przybył na Michałowicką Komorę, 18-go Maja, o wpół do 8-jej rano.

Dnia 19-go, o godz. 5-jej po południu, przybyła na Komorę Michałowicką, z zagranicy, N. CESARZOWA JEJ MOŚĆ, wraz z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ KSIĘŻNICZKĄ OLGĄ NIKOLAJEWNĄ i J. K. W. Xięciem Pruskim, w najbardziej pożądanem zdrowiu.

Dnia 20-go Maja, o wpół do dziewiątej rano, N. CESARZ JEJ MOŚĆ z N. CESARZOWĄ JEJ MOŚCIĄ, WIELKĄ KSIĘŻNICZKĄ OLGĄ NIKOLAJEWNĄ i Xięciem Pruskim, wyjechał z Michałowic. W mieście Radomiu NN. Podróżni mieli nocleg, a 21-go Maja, o wpół do 4-jej po południu, przybyli do Warszawy, wprost do Łazienkowskiej Cerkwi, gdzie wysłuchali krótkiego nabożeństwa.

Dnia 22-go Maja, o godzinie pół do pierwszej po południu, Jego CESARSKA MOŚĆ, z Jego Królewską WYSOKOŚCIĄ Xięciem Pruskim, raczył oglądać pomnik postawiony na Saskim Placu, poczem zwiedził Alexandrowską Cytadelę.

Dnia 23-go, o godzinie dziesiątej z rana, Jego CESARSKA MOŚĆ raczył odbyć na Powązkowskiem Polu musztrę wojsk pod Warszawą zebranych, i został z nich zupełnie zadowolonym.

Dnia 23-go Maja, o godzinie siódmej po południu, Jego CESARSKA MOŚĆ raczył uskutecznić przegląd regularnej Jazdy pod Warszawą zebranej, na placu przeciw Ujazdowskiego Łazaretu, i został zupełnie zadowolony ze znalezionej we wszystkich częściach porządku.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 15-go Maja, Dowódzca 6-go Korpusu Piechoty, Jenerał Piechoty Timofiejew 1-szy, uwolniony za urlopem, na cztery miesiące, do Krymu i Odessy, dla wyleczenia choroby z rany pochodzącej.

— Przez Najwyższy Ukaz do Kapituły CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, z dnia 16 Marca, Najłaskawiej mia-

деновъ, 16-го Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владимира 3-й степени, въ числѣ прочихъ, Ковенскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Советникъ Калкатинъ, и Виленскій Вице-Губернаторъ, Коллежскій Советникъ Наврозовъ.

Варшава, 28 Мая (9 Июня).

25-го Мая, утромъ, Государь Императоръ и Его Королевское Высочество Принцъ Пруссскій изволили присутствовать на практическомъ артиллерійскомъ учении. Въ 11 часовъ, нѣкоторые воспитанники Александровскаго Дѣвичьяго Института, прибывшія по повелѣнію Государыни Императрицы изъ Новой-Александріи, имѣли счастье быть представлены Августѣйшей Покровительницѣ Института и Ея Императорскому Высочеству Государынѣ Великой Княжѣ Ольгѣ Николаевнѣ, Начальницею того заведенія, Г-жею Гроттенъ. Вечеромъ того же дня, казалось, вся масса народонаселенія Варшавы съишла въ Лазенки: весь паркъ этого восхитительнаго мѣста, при благопріятной погодѣ, былъ прекрасно иллюминированъ. Въ 10 часовъ сожженъ былъ великолѣпный фейерверкъ. Государь Императоръ и Государыня Императрица, неоднократно появленіемъ на балконѣ изволили обрадовать собравшуюся публику всѣхъ сословій.

26-го Мая, Ихъ Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица, и Государыня Великая Княжна Ольга Николаевна, послѣ обѣдни въ Лазенковской дворцовой церкви Св. Александра Невскаго, изволили отправиться въ Бельведерскій дворецъ, въ которомъ воспитанницы Александровскаго Дѣвичьяго Института, прибывшія изъ Новой-Александріи въ Варшаву, имѣли счастье поднести Ихъ Величествамъ разные предметы собственной работы.

Вчера, 27-го Мая, Государь Императоръ и Его Королевское Высочество Принцъ Пруссскій изволили присутствовать на военномъ парадѣ, происходившемъ на Уjazdовскомъ плацу. Вечеромъ, въ Лазенковскомъ театрѣ представлена была опера „Любовный Нанитокъ“ и балетъ „Сватѣба въ Общѣхъ“. Спектакль сей удостоили своимъ присутствіемъ Ихъ Величества, Государыня Великая Княжна Ольга Николаевна, и Принцъ Пруссскій.

Сегодня, 28-го Мая, въ 10 часовъ утра, Ихъ Величества и Государыня Великая Княжна Ольга Николаевна, къ сожалѣнію здѣшнихъ жителей, изволили отбыть изъ Варшавы по тракту въ С. Петербургъ, въ сопровожденіи Его Королевскаго Высочества Принца Прусскаго.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вольный Городъ Краковъ.

Въ Краковской газетѣ, отъ 1-го Июня, пишутъ: Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская, съ Августѣйшею Дщерію Своею, Великою Княжною Ольгою Николаевною, въ сопровожденіи Его Королевскаго Высочества Принца Вильгельма Прусскаго, изволила вчера, въ 5 часу по полудни, проѣхать чрезъ нашъ городъ, въ вождѣльномъ здравіи, съ многочисленнымъ дворомъ, на обратномъ пути изъ Италіи. По перемѣнѣ лошадей въ предмѣстіи Подгурже, Ея Величество, сопровождаемая австрійскимъ фельдмаршаломъ-лейтенантомъ графомъ Врбна, при многочисленномъ стеченіи жителей обоего пола, собравшихся для встрѣчи Августѣйшей Путешественницы на всемъ протяженіи, начиная отъ моста до Флоріанской заставы, продолжала путь къ границѣ Царства Польскаго, гдѣ, со вчерашняго дня, ожидалъ Ея Величество Государь Императоръ, прибывшій изъ Варшавы. Когда Ея Величество приближалась къ границѣ, Государь Императоръ, оставивъ свиту свою на граничной чертѣ, изволилъ отправиться пѣшкомъ одинъ по Краковскому шоссе на встрѣчу Августѣйшей Своей Супругѣ, и остановивъ карету, привѣтствовалъ Ея Величество съ благополучнымъ пріѣздомъ, и сопровождалъ до Михаловице. Таможенный домъ въ Михаловицѣхъ, приготовленный для помѣщенія Государыни Императрицы, въ самое короткое время украшенъ былъ великолѣпно, какъ снаружи, такъ и внутри, и какъ бы волшебнымъ образомъ превращенъ въ Царскій дворецъ. Государыня Императрица и Великая Княжна помѣщались въ верхнемъ этажѣ, а Государь Императоръ и Принцъ Вильгельмъ

nowani zostali Kawalerami Orderu Św. Włodzimierza 3-ej klasy, w liczbie innych, Kowieński Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu Kalkatin, i Wileński Wice-Gubernator, Radzca Kollegialny Nawrozow.

Warszawa, 28 maja (9 czerwca).

Dnia 25-go Maja, Jego CESARSKA MOŚĆ, w towarzystwie Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Pruskiego, raczył znajdować się rano na praktycznej mustrze artylleryi. O godzinie 11-jej, kilkanaście uczennic Instytutu Alexandryńskiego wychowania panien, przybyłych na rozkaz NAJJAŚNIEJSZej PANI z Nowej Alexandryi, miało szczęście być przedstawionemi przez Przełożoną Instytutu, JW Grotten, Najdostojniejszej Opiekunce tego zakładu, tudzież Jej CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELK. EJ XIEŻNICZCE OLDZE NIKOŁAJEWNIE. Wieczorem dnia tego, zdało się, że cała ludność Warszawy udała się do Łazienek; cały park tego rozkosznego miejsca, przy najpiękniejszej pogodzie, oświecony był w sposób zachwycający, a o godzinie 10 spalony został okazały fajerwerk. NAJJAŚNIEJSZY PAN i NAJJAŚNIEJSZA PANI kilkakrotnie ukazaniem się na balkonie, uszczęśliwili tłumnie zebraną publiczność wszelkich stanów.

W dniu onegdajszym, po nabożeństwie, odbytém w kościele Św. Alexandra Newskiego w Łazienkach, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO, tudzież J. C. W. WIELKA XIEŻNICZKA OLGA NIKOŁAJEWA udać się raczyli do Pałacu Belwederskiego, w którym uczennice Instytutu Alexandryńskiego wychowania panien, przybyłe z Nowej Alexandryi do Warszawy, miały zaszczyt przedstawić Ich CESARSKIM MOŚCIOM różne swe roboty ręczne.

W dniu wczorajszym odbyła się w obec NAJJAŚNIEJSZEGO PANA i Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Pruskiego parada wojskowa na placu Ujazdowskim. Wieczorem dane było widowisko teatralne w Pomarańczarni Łazienkowskiej, złożone z opery „Napój Miłosny“ i z baletu „Wesele w Ojcowie“. Widowisko to zaszczycone było obecnością NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA, J. C. W. WIELKIEJ XIEŻNICZKI OLGI NIKOŁAJEWNY i Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Pruskiego.

Dnia dzisiejszego, o godzinie 10 ej z rana, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO, wraz z Jej CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIEŻNICZKĄ OLGĄ NIKOŁAJEWNĄ, z żalem mieszkańców, opuścili Warszawę, udając się traktem Petersburskim. Jego Królewska Wysokość Xiąże Pruski, towarzyszył Ich CESARSKIM MOŚCIOM.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

WOLNE MIASTO KRAKOW.

Gazeta Krakowska pisze pod dniem 1-mego czerwca: „Wczoraj między godziną 4-tą i 5-tą po południu, N. CESARZOWA Wszech Rosyi, Królowa Polska, z Jej CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIEŻNICZKĄ OLGĄ NIKOŁAJEWNĄ, Dostojną Córką Swoją, i w towarzystwie J. K. W. Xięcia Wilhelma Pruskiego, z licznyim Dworem, wracając z podróży do Włoch, w pożądanym stanie zdrowia, przejazdem Swoim raczyła zaszczycić miasto nasze. N. PANI, po przeprzagu koni na Podgórzu, w assystencyi Cesarzsko-Austryackiego Feldmarszałka Porucznika Hr. Wrba, w pośród tłumów mieszkańców Krakowa, wszelkiego stanu, płci i wieku, poczynszy od mostu aż do plantacyi, a stamtąd na wschodnio-południowej części miasta aż do rogatki Floryanckiej, dla powitania N. Podróżnej zebranych, pusiła się w dalszą drogę do granicy Swego Królestwa Polskiego, gdzie już od wczorajszego dnia Dostojny Małżonek Jej CESARSKIEJ MOŚCI, NAJJAŚNIEJSZY CESARZ NIKOŁAJ I-szy, przybyły z Warszawy, oczekiwał na Jej przyjęcie. Za zbliżającą się chwilą przyjazdu, N. PANI, zostawiając orszak swój u słupów granicznych, udał się Sam jeden pieszo naprzeciw N. PANI, szosa, na territorium Krakowskiem, i zatrzymawszy nadchodzący pojazd N. CESARZOWEJ, powitał Ją z szczęśliwój podróży, i do Michalowiec towarzyszył. Gmach celny w Michalowiecach, na przyjęcie N. PANI przeznaczony, jakkolwiek w bardzo krótkim czasie, przybrał zewnątrz zupełnie nową postać; zaś urządzenie jego wewnętrzne, z gustem i przepychem, jakby czarodziejską laską zdziałane, nadało mu postać Monarszego przybytku, gdzie N. CESARZOWA z WIELKĄ XIEŻNICZKĄ OLGĄ NIKOŁAJEWNĄ zajęły górne, a N. CESARZ z Xięciem Pruskim Wilhelmem, dolne apartamenta zajęli. Pamiętnemu temu

Прусский занимали нижнюю часть здания. Притязу Их Величеств благопріятствовала самая погода; день, сначала пасмурный, прояснился к вечеру. Две военные музыки, Австрийского пехотного полка Шмелинга, квартирующего в Краков, и Кременчугского Егерского полка, приветствовали Их Величество в Михаловицах, играя попеременно разные новейшие пьесы, и гимн: „Боже, Царя храни“. Вечер прошел в фамильном кругу за чаем, при котором имѣли частіе находившейся Россійской Резидентъ в Краковѣ, Каммергеръ Баронъ Утербергъ Штернбергъ съ супругою. Послѣ отдыха в Михаловицахъ, Их Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица, Великая Княжна Ольга Николаевна и Принцъ Вильгельмъ Прусскій, сегодня, в половинѣ девятого часа утра, изволили отправиться в дальнѣйшій путь в Варшаву.

П Р У С С І Я.

Берлинъ, 4 Іюня.

2-го с. м. открыто засѣданіе государственнаго синода подѣ председательствомъ министра доктора Эйхгорна. Засѣданія происходятъ в капеллѣ королевскаго дворца.

Познань, 28 Мая.

Не подлежащее уже почти никакому сомнѣнію соединеніе нашего города, посредствомъ желѣзной дороги, съ Бреславлемъ и Штетинемъ, возбуждаетъ в насъ надежду, что цѣнность земель в нашемъ великомъ герцогствѣ снова увеличится по этой причинѣ, такъ какъ в слѣдствіе послѣднихъ событій, цѣна на оныя значительно понизилась.

— Съ разрѣшенія Его Королевскаго Величества, собираются здѣсь, между богатыми Евреями, привоженные на покупку земель, которыя отданы будутъ бѣднымъ Евреямъ в безсрочное арендное содержаніе. Здѣшняя еврейская община обязалась жертвовать съ этою цѣлю, ежегодно по 600 таллеровъ.

— На сихъ дняхъ снова доставлено сюда нѣсколько крестьянъ изъ окрестностей нашего города, обвиняемыхъ в участіи, при послѣднихъ здѣсь смятеніяхъ.

— Въ здѣшней крѣпости производятся постройки, для распространенія арестантскихъ. Многие изъ содержащихся здѣсь преступниковъ будутъ переведены в Зонненбергъ, а тамошніе арестанты в Кепеникъ и Берлинъ. Обвиняемые в государственномъ преступленіи, Дзѣдзицкій и Цераевскій, оба задержаны.

Торнъ, 15 Мая.

Содержащіеся здѣсь мятежники, по свѣдѣнію съ нихъ допросовъ, в скоромъ времени будутъ отправлены в Польшию-Крону. Производство слѣдствія встрѣчаетъ разныя затрудненія; в теченіе четырехъ недѣль, не всѣ еще задержанные лица могли быть допрошены.

Козельскъ, 19 Мая.

Завтра отправлена будетъ отсюда в Краковъ партія арестантовъ в 52 чел.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 26 Мая.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская изволила выѣхать изъ Линца къ границамъ Богеміи. Эрцъ-герцогъ Альбертъ сопровождалъ Ея Императорское Величество до Фрейштадта; здѣсь Государыню Императрицу встрѣтилъ Эрцъ-герцогъ Стефанъ, генералъ-губернаторъ Богеміи и сопровождалъ чрезъ Будвейсъ в Прагу, гдѣ Августѣйшая Путешественница имѣла пробить два дня. Изъ сего послѣдняго города Эрцъ-герцогъ Стефанъ будетъ сопровождать Ея Императорское Величество до границъ Силезіи, откуда Государыня Императрица изволила отправиться чрезъ Краковъ в Варшаву.

Прага, 30 Мая.

Государыня Императрица Всероссийская и Великая Княжна Ольга Николаевна, пробывъ полтора дня в нашемъ городѣ, изволила отбыть 29-го Мая. Во время пребыванія здѣсь, Ея Величество и Ея Высочества занимали Градшинскій замокъ, нарочно для нихъ приготовленный. Третьяго дня, Авгу-

стину NN. Цесарства все въ сѣбѣ приймае, но даже день похмурный выподозидъ сѣ нader пріятнѣе ку вечерову. Две музыки Цесарско-Австрийскіе пѣхоты полку Schmelinga, консистующаго в Краковѣ, и Цесарско-Россійска Кременчугскаго полку стрѣлковъ пѣхоты, повѣтали N. PANIA в Михаловицахъ, выконывая напрежмѣн наеелнѣе дѣла новыихъ композиторовъ, и мѣжду вѣлу иннѣи, гимнъ Львова: „Boże zachowaj Cesarza!“ Вѣчоръ тен заеелнѣе сѣ в коле Famiijnemъ, дана на покояхъ N. CESARZOWEJ herbatą, на кторѣ мѣл таке заеелнѣе знаеелнѣе сѣ JW. Baron Unger-Sternberg Szambelan i Rezydent N. CESARZA i KRÓLA przy Rządzie Krakowskim, z małżonką swoją. Oboje N. CESARSTWO, z Dostojną Córka Swoją WIELKĄ Xiężniczką OLGĄ NIKOLAJEWNĄ, w towarzystwie Królewicza Jego Mości-Pruskiego, po kilkunasto-godzinnem wypoczynieniu w Michalowicach, dziś z rana o wpół do 9-ej, puscili się w dalszą drogę do Warszawy.

П Р У С С І Я.

Берлин, 4 czerwca.

Dnia 2 go b. m., utworzone zostały obrady synodu krajowego. Minister stanu, Dr. Eichhorn, przewodniczy temu zgromadzeniu, które obradować będzie w kaplicy Królewskiego zamku.

Poznań, 28 maja.

Nie ulegające już prawie żadnej wątpliwości połączenie naszego miasta za pomocą kolei żelaznych z Wrocławiem i Szczecinem, rodzi u nas tę niepotonną nadzieję, że wartość gruntów w naszym W. Xięstwie znowu się przez to podniesie; w skutku bowiem ostatnich wypadków cena ich znacznie spadła.

— Na zasadzie otrzymanego od Króla pozwolenia, zbierają się tu między bogatszymi Izraelitami składki, na zakupowanie gruntów, które ubogim Żydom mają być w wieczystą dzierżawę rozdane. Tutejsza gmina Izraelska obowiązała się składać na ten cel rocznie po 600 talarów.

— Przed kilku dniami dostawiono tu znowu kilku wiesniaków z okolicy naszego miasta, którzy poszlakowani są o udział w ostatnich zaburzeniach tutejszych.

— Pracują tu nad powiększeniem więzień w naszej fortecy. Wkrótce znaczna liczba osadzonych winowajców odesłana ztąd będzie do Sonnenberga; więźniowie zaś z Sonnenberga odesłani być mają do Köpenik i Berlina. Schwytano Dziedzickiego i Cerajewskiego, którzy obadwaj, jako poszlakowani o zbrodnię stanu, śledzeni byli przez listy gończe.

Torun, 15 maja.

Uwięzieni burzyciele spokojności, których tu indagowano, wkrótce odesłani zostaną do Polnisch-Krona. Śledztwo ulega wielu trudności, czego najlepszym jest dowodem, że dotąd po 4-ch tygodniach uwięzienia poszlakowanych, nie wszyscy jeszcze mogli być przesłuchani.

Kozielsk, 19 maja.

Jutro odchodzi znowu transport 52 winowajców ztąd do Krakowa.

А В С Т Р І Я.

Wiedeń, 26 maja.

N. CESARZOWA Rossyjska opuściła wczoraj Linę, udając się ku granicom Czeskim, gdzie Dostojnej MONARCHINI Arcy-Xiążce Albert aż do Freistadt towarzyszył. Tu dopiero przyjął N. PANIA Arcy-Xiążkę Stefan, Gubernator jeneralny Królestwa Czeskiego, i przewodniczył Jej przez Budweis do Pragi, gdzie dwa dni wypocząć miała. Z pomienionej stolicy odprowadzi N. CESARZOWA Arcy-Xiążkę Stefan, do granic Szląska, skąd Dostojna Podróżna uda się przez Kraków do Warszawy.

Praga, 30 maja.

Po upływie półtora-dniowego pobytu w mieście naszym N. CESARZOWA Rossyjskiej i WIELKIEJ Xiężniczki OLGI NIKOLAJEWNY, obie Dostojne PANIE opuściły miasto nasze znowu 29-go o godz. 10-ej przed południem. N. PANI wraz z WIELKĄ Xiężniczką zajmowały w czasie tutejszego pobytu swego zamek Królewski na Hradzynie, po-

стѣйшія Путешественники, въ сопровожденіи Эрцгерцоговъ Стефана и Карла-Фердинанда, изволили гулять по городу, и осматривали нѣкоторые публичные заведенія, ратушу въ старомъ городѣ, и прочія достопримѣчательности. Вечеромъ того же дня, хоръ полковой музыки разыгрывалъ разныя піесы; причѣмъ было шествіе съ факелами, въ коемъ 219 рядовыхъ и 20 уатеръ-офицеровъ, несшихъ зажженные факелы, представляли начальные буквы Августѣйшихъ именъ Государя Императора и Государыни Императрицы Всероссійскихъ; въ продолженіе этого, три окреста музыки въ числѣ 180 человекъ, играли отличнѣйшія піесы. Августѣйшія Особы изволили нѣсколько разъ выходить на балконъ. Музыка и толпы собравшагося народа разошлись уже послѣ 10 часовъ.

Франція.

Парижъ, 29 Мая.

Палата депутатовъ утвердила, третьяго дня, съ поправками измѣненіями бюджетъ народнаго просвѣщенія, и за сѣмъ взяла на соображеніе бюджетъ министерства внутреннихъ дѣлъ.

Бѣгство принца Людовика Наполеона составляетъ предметъ общихъ разговоровъ; многіе полагаютъ, что оно произошло съ вѣдома верховной власти.

Изъ Австраліи получены въ Гаврѣ извѣстія, простирающіяся до 30-го Января. Положеніе дѣлъ все еще тамъ нисколько не улучшилось; однако Г. Брюа, не смотря на затруднительность своего положенія и малочисленность гарнизона, среди изволнованнаго населенія, рѣшился энергически подавить начала сопротивленія, на островахъ. Фрегатъ *Uranie*, лишившійся 60 человекъ изъ числа своего экипажа, отплылъ съ пароходомъ *Pheaton*, съ цѣлю покорить незначительный островъ Гуахивъ, а потомъ островъ Борabora. Французы съ негодованіемъ смотрятъ на англійскіе фрегаты, прибывающіе постоянно, и доставляющіе Королеву Помаре все то, что необходимо для небольшого флота. 12-го Января, въ виду Борabora стояли 4 шкуны съ флагомъ Королевы Помаре, нагруженные хлѣбомъ виномъ и библиями изъ Англіи.

Второй отрядъ французскаго эволюціоннаго флота, отплылъ изъ Тулона 23-го Мая, и присоединился, при Герскихъ островахъ, къ флоту Принца Жуэвильскаго, который, по видимому, ожидаетъ тамъ новыхъ инструкцій. Флотъ этотъ состоитъ изъ 7 линейныхъ кораблей, 2 паровыхъ фрегатъ и 1 паровой корветы.

Въ журналѣ *Echo d'Oran* сообщаютъ, отъ 8 Мая, слѣдующее: По донесеніямъ, полученнымъ съ однимъ Кабилонъ, деира Абд-эль-Кадера находится въ Заюской окрестности. Бу-Гамедди стоятъ лагеремъ со своею деирою въ Тегіератѣ, при границѣ Глоіоской провинціи, въ разстояніи отъ Абд-эль-Кадера на день пути. Французскіе пѣхотники находятся въ лагерѣ Бу-Гамедди. Племя Бени-Амеровъ, въ числѣ 300 всадниковъ, со своими палатками и стадами, оставило деиру Эмира. Бу-Гамедди преслѣдовалъ ихъ до За, но встрѣтивъ тамъ Кабилонъ этой окрестности, вооружившихся противъ него, и самаго сына мароккискаго императора, Магомеда-Секрера, выступившаго изъ Тазы, долженъ былъ прекратить преслѣдованіе. Императорскій сынъ приказалъ выдавать Бени-Амерамъ жалованье и паекъ, какіе получаетъ императорская гвардія Сиди-Бенъ-Аббо, Раффскій Кандъ прибылъ въ Суколь-Арбу, и велѣлъ объявить всѣмъ тамошнимъ племенамъ, что онъ немедленно вытѣситъ деиру Абд-эль-Кадера изъ мароккискаго земли, и приказалъ имъ съ этою цѣлю запастись оружіемъ и лошадами. Полагаютъ, что онъ намѣренъ устрашить деиру и заставить ее удалиться изъ мароккискаго имперіи, не прибѣгая къ насильственнымъ мѣрамъ.

Маркизь Мюрать, Лаодикійскій архіепископъ и представитель маронитовъ при папскомъ дворѣ, пріѣхалъ въ Парижъ. Онъ уже нѣсколько разъ пріѣзжалъ сюда съ просьбою, чтобы французское правительство успѣшнѣе ходатайствовало у турецкаго правительства въ пользу маронитовъ.

31 Мая.

Король едва снова не подвергся ужасному несчастію. 26-го числа, когда Его Величество подѣлалъ къ тюльерійскому дворцу, въ маретъ, запра-

преднио на Існ przyjęcie urządzony. Przedwczoraj objechały Dostojne Podróżne, w towarzystwie Arcy-Xiążąt Stefana i Karola Ferdynanda, większą część miasta, zwiedziły kilka publicznych zakładów, obejrzały Ratusz w Starém mieście i kilka innych instytucyj. Wieczorem tegoż dnia raczyły przysłuchiwać się orkiestrze muzyki woj-skowej, która z pochodniami wystąpiła; 219 żołnierzy półków Latour i Wellingtona, wraz z 20 podoficerami, tworzyli z gorejącymi pochodniami litery początkowe imion N. CESARZA i N. CESARZOWEJ Rosyjskich; trzy orkiestry złożone z 180 muzyków, exekwowały tymczasem wy-borowe dzieła. Dostojni Goście ukazali się wśród tych uroczystości po kilka razy na ganku. Dopiero po godzinie 10-jej wieczorem oddaliła się muzyka z zamku Królewskiego, której wielkie tłumy zgromadzonego ludu towarzyszyły.

Франція.

Парижъ, 29 мая.

Изба Депутатовъ przyjęła onegdaj z małemi redukcjami budżet wychowania publicznego i przeszła do roztrząsania budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych.

— Ucieczka Xiecia Ludwika Napoleona jest naturalnie przedmiotem powszechnych rozmów. Wielu mniema, że nastąpiła za wiedzą najwyższej władzy.

— Z Francuzkiej Oceanii nadeszły wiadomości do Havru, sięgające do dnia 13 stycznia. Stan rzeczy jeszcze się tam wcale nie polepszył, jednakże P. Bruat, pomimo trudności swego położenia, pomimo szczupłości załogi sród oburzonej ludności, postanowił energicznie pokonać ognisko oporu znajdujące się na wyspach pod wiatrami. Fregata *Uranie*, która utraciła 60 ludzi, jeszcze nie zastąpionych innemi, odplynęła z parostatkami *Phaeton*, w celu podbicia małej wysepki Huahine, a potem wyspy Borabora. Francuzi spoglądają z niechęcią na fregaty angielskie, zawijające tam ciągle i dostarczające Królowej Pomareh środków do urządzenia sobie małej marynarki. Jakoż d. 12 stycznia stały pod Borabora 4 galioty z banderą Królowej Pomareh, obładowane gorzalką i bibliami z Anglii.

— Druga dywizya francuzkiej floty ewolucyjnej, wypłynęła z Tulonu d. 23 maja i przyłączyła się przy wyspach Hyeryjskich do floty Xiecia Joinville, który zdaje się tam oczekiwać na nowe instrukcyje. Flota ta składa się z 7 liniowych okrętów, 2 parowych fregat i 1 parowej korwety.

— Dziennik *Echo d'Oran* donosi pod d. 8 maja: Według doniesień, które nas doszły przez jednego Kabyla, deira Abd-el-Kadera znajduje się w okolicy nazwanej Zaju. Bu-Hameddi obozuje ze swą deirą w Tegierarat, przy graincy prowincyi Gloja o dobry dzień drogi od deiry Abd-el-Kadera. Jeńcy francuzcy znajdują się w obozie Bu-Hamedego. Pokolenie Beni-Amero, w liczbie 300 jeźdźców wraz z swemi namiotami i trzodami opuściło deirę Emira. Bu-Hameddi ścigał ich aż do Za, ale napotkawszy tam Kabylów tej okolicy uzbrojonych przeciw niemu, i samego syna Cesarza marokańskiego, Mohammeda Segrir, który wyruszył z Taza na przyjęcia Beni-Amerów, musiał zaniechać dalszego ich ścigania. Syn Cesarza zapewnił Beni-Amerom zółd i żywność, jaki pobiera gwardya Cesarza. Sidi-ben-Abbo, Raid-Riffu, największy wpływ w tym kraju mający, przybył do Sukel-Arba, w kierunku do Gloja, i kazał ogłosić wszystkim tamiecznym pokoleniom, że bezzwłocznie ma wygnać deirę Abd-el-Kadera z ziemi marokańskiej, zalecając im w tym celu zaopatrzyć się w broń i konie. Sądzą, że ogłoszenie to ma zapewne na celu przestraszyć deirę i skłonić ją do dobrowolnego opuszczenia ziemi Marokańskiej, bez potrzeby użycia niej gwałtu.

— Margr. Murad, Arcybiskup Laodycejski i Reprezentant Maronitów przy stolicy Apostolskiej, przybył do Paryża. Był on już tu kilka razy z prośbą o skuteczniejsze wstawienie się do rządu tureckiego za Maronitami.

Dnia 31 maja.

Król o mal nie uległ znowu straszному przypadkowi. Dnia 26-go, wjeżdżając do zamku Tuileryów, ośmio-konnym powozem, jeden z ośmiu koni eugowych upadł pod

женной осмеркою лошадей, одна изъ нихъ упала и увлекла за собою другихъ, такъ что всѣ восемь лошадей упали одна на другую; карета едва неопрокинулась, но подбѣжавшіе адъютанты и придворные служители поддержали ее. Къ счастью, ни Король, ни Королева не потерпѣли никакого вреда.

— Всѣ донесенія съ марокканской границы согласны въ томъ, что деира Абд-эль-Кадера распушена; семейство Бу-Гамедди осталось у Бени Суасовъ, а семейство Эмира, подъ командою Эль-Гаджъ-Мустафа-Бенъ-Тами, шурина Абд-эль-Кадера, отправилось къ Тофилетъ. Что сдѣлалось съ самими Абд-эль-Кадеромъ — неизвѣстно; но думаютъ вообще, что онъ находится у Уледа-Сиди-Сеиха, на югъ отъ Тлемезена, и намѣренъ соединиться съ своимъ шуриномъ. Бени-Амеры, вышедшіе изъ Альжири и прибывшіе въ деиру Эмира, въ послѣдствіи оставили оную; марокканскій императоръ дѣйствительно надѣлилъ ихъ землями между городами Фецомъ и Мароккомъ.

— Въ Оранъ, 19 го сего мѣсяца, получено извѣстіе, что 300 французскихъ плѣнныхъ, находившихся въ деиру Абд-эль-Кадера, умерщвлены по его приказанію.

— Маршалъ Бюжо имѣлъ прибыть, 23-го с. м., въ Орлеанвилъ, а 25 въ Тенесъ, и оттуда предполагалъ отправиться въ Альжиръ и пробыть тамъ нѣсколько дней, ибо ему по важнымъ обстоятельствамъ нужно идти къ марокканскимъ границамъ.

— Полагаютъ, что вслѣдствіе побѣга принца Лудовика, лица вмѣстѣ съ нимъ арестованныя, будутъ освобождены. Журналъ *de la Somme* уведомляетъ, что какъ въ цитадели такъ и за чертой ея никто не имѣлъ достовѣрныхъ свѣдѣній о планѣ принца. Все приготовлено было самимъ принцемъ, камердинеромъ Теленъ, и докторомъ Конно. Говорятъ, будто бы досмотрщики и другія лица навлекли на себя сильное подозрѣніе; но свѣдѣнія эти совершенно несправедливы; ибо преданность послѣднихъ не подвержена никакому сомнѣнію. Что касается до коменданта, Г. Марль, то онъ исполнялъ свою обязанность добросовѣстно. Докторъ Конно, по снятіи съ него допроса, перевезенъ изъ городской тюрьмы въ Пероннъ; онъ совершенно спокоенъ, и кажется весьма доволенъ успѣхомъ своего предпріятія.

— Г-нъ Лагрене прибылъ, 26-го Мая, съ супругою и двумя дочерьми въ Марсель.

— Правительство предписало снаряжить нѣсколько военныхъ кораблей, для отпращиванія ихъ въ мексиканскій заливъ.

1 Іюня.

Самымъ, что Король бельгійскій прислалъ нашему правительству проектъ о переселеніи 500 бельгійскихъ семействъ, обладающихъ капиталомъ въ 3,000,000 фр. Эти семейства намѣрены поселиться въ константинопольской области.

— Палата депутатовъ утвердила 3 го для нѣсколькихъ статей бюджета, какъ то: 235,000 фр. въ пользу лицъ за политическія преступленія; 72,000 фр. въ пользу вдовъ и сиротъ оставшихся послѣ убитыхъ во время июльскихъ происшествій, и 100,000 фр. въ пособіе Сенъ-Іоанъ, на вопросъ г-на Курте, — дѣйствительно ли французскіе плѣнные умерщвлены въ Альжиръ? — отвѣчалъ, что объ этомъ не имѣетъ еще официальнаго донесенія.

— Палата депутатовъ утвердила проектъ объ учрежденіи новаго консульства въ Ниинъ; на это мѣсто явилось 40 кандидатовъ покровительствуемыхъ разными лицами. Одинъ изъ сихъ кандидатовъ, имѣвшій сильную протекцію, не зналъ даже въ какой землѣ лежить этотъ городъ, прославленный жестокостію своего паши.

— Ибрагимъ-паша 5 с. м. отправляется въ Лондонъ.

— Въ *National* уведомляютъ, что общіе выборы начнутся 1-го Августа.

— Всѣ лица участвовавшія въ составѣ французскаго посольства въ Китай, совершили путь сей благополучно и возвратились здоровыми. Г. Лагрене привезъ съ собою множество любопытныхъ и дорогихъ предметовъ, также разные подарки Королю и королевской фамиліи. Съ посольствомъ симъ прибылъ во Францію одинъ Китаецъ, житель области Панусъ. Г-нъ Лагрене оказалъ большія услуги для распространенія гражданственности и христіанской

постыліемъ и потянулъ inne за собою, такъ, że wszystkie ośm jeden na drugiego upadły. Pojazd już był bliskim wywrotu, ale przytrzymany został przez adjutantów i służących Monarchy. Szczęściem, ani Król ani Królowa żadnego nie ponieśli szwanku.

— Wszystkie doniesienia od granicy Marokańskiej zgadzają się, że deira Abd-el-Kadera rozeszła się; familia Bu Hamedego miała pozostać u Beni-Snassów, familia zaś Emira, pod wodzą El Hadż Mustafy-Ben-Tami, szwagra Abd-el-Kadera, udała się drogą ku Tafilet. Co się stało z samym Abd-el-Kaderem nie wiadomo. Ale powszechnie sądzą, że się znajduje u Uled-Sidi Szeika na południe Tlemsenu i ma zamiar połączyć się z swym szwagrem, Beni-Amerom, którzy wywędrowawszy z Algierii do deiry Emira, później ją opuścili, nadając Cesarz Marokański grunta między miastami Fez i Marokko.

— Do Oranu nadeszła 19 go b. m. wiadomość, że Abd-el-Kader kazał zamordować 300 niewolników francuzkich, znajdujących się w jego deirze.

— Marszałek Bugeaud, miał stanąć 23-go b. m. w Orleansville a 25 go w Tencs, skąd miał odpłynąć do Algieru i kilka dni tylko w tém mieście zabawić, ważne bowiem okoliczności powołują go do granic Marokko.

— Słychać, że w skutku ucieczki Xięcia Ludwika, osoby z nim razem uwięzione, wypuszczone będą na wolność. *Journal de la Somme* donosi, że ani w cytadelli, ani za jej obrębem, nikt nie wiedział o planach Xięcia. Wszystko przygotowane było przez niego samego, kamerdynera The-lin i Doktora Conneau. Rozstana pogłoskę, jakoby dozorey cytadelli i inne osoby były mocno zkompromitowane, jest fałszem, bo wierność ich nie podlega żadnemu podejrzeniu. Co się tyczy Komendanta P. Marle, ten pełnił swój obowiązek łagodnie lecz sumiennie. Doktor Conneau, po przesłuchaniu, odwieziony został z więzienia miejskiego do Peronne; jest on zupełnie spokojny i zdaje się mocno cieszyć z pomyslnego wypadku swego przedsięwzięcia.

— P. Lagrenée przybył 20-go maja z małżonką i dwoma córkami do Marsylii, wracając z poselstwa do Chin odbytego.

— Rząd przedsięwziął środki, w celu wysłania kilku okrętów wojennych do odnogi Meksykańskiej.

Dnia 1 czerwca.

Mówią, że Król Belgijski przesłał rządowi naszemu plan osiedlenia w Algierii 500 rodzin Belgijskich posiadających łącznie 3,000,000 fr. Rzeczne rodziny pragną osiąść w prowincyi Konstantynie.

— Izba Deputowanych uchwaliła zawczoraj kilka pozycyij budżetowych, a mianowicie 235,000 fr. dla osób skazanych pod restauracyą za przewinienia polityczne, 72,000 dla wdów i sierot wojowników Lipcowych, tudzież 100,000 fr. zasiłku dla teatru Odeon. Następnie Minister wojny, P. St. Yon, na zapytanie P. Courtais, czyli istotnie wymordowano jeńców francuzkich w Algierii, udzielił temuż odpowiedź, że jeszcze o tym wypadku nie ma urzędowych wiadomości.

— Izba Deputowanych chwaliła ustanowienie nowego konsulatu w Janinie; do tej posady zgłosiło się 40 kandydatów popieranych przez rozmaite osoby. Jeden z nich, najusilniej polecany, nie wiedział w której części ziemi leży to miasto, tak głośne niedawno okrucieństwami swego Baszy.

— Ibrahim-Basza wyjeżdża do Londynu 5 go czerwca.

— *National* donosi, że powszechne wybory odbędą się w dniu 1-m sierpnia.

— Wszystkie osoby należące do składu poselstwa francuzkiego do Chin, odbyły szczęśliwie podróż i w dobrém wrócili zdrowiu. P. Lagrenée przywiózł mnóstwo ciekawych i kosztownych przedmiotów, tudzież rozmaite dary dla Króla i rodziny panującej. Jeden z Chińczyków, z kraju Papius, przybył z pomienionym poselstwem do Francyi. P. Lagrenée uczynił znakomitą przysługę cywilizacyi i szerzącemu się wyznaniu Chrześcijańskiemu w Chinach, zdaje się jednak, że usiłowania jego w celu

вѣры въ Китаѣ, однако, кажется, что усиленіе его къ заключенію торговыхъ сношеній съ этимъ краемъ, не имѣла столь благопріятнаго успѣха.

— Военный министръ, третьяго дня объявилъ палатѣ депутатовъ что онъ не получалъ изъ Альжира официального донесенія, объ умерщвленіи французскихъ плѣнныхъ. Съ сегоднешнею почтою получено изъ Африки подробное описаніе сего происшествія противнаго правамъ народнымъ.

— Экспедиція противъ Арабовъ, обитающихъ въ варенсерійскихъ горахъ, уже кончена, доказательствомъ тому служитъ возвращеніе маршала Бюжо въ Альжиръ. Жители этихъ горъ, послѣ незначительнаго сопротивленія, покорились нашимъ войскамъ и признали надъ собою владычество Франціи.

А н г л і я

Лондонъ, 28 Мая.

Вчерашнее засѣданіе верхней палаты посвящено было, равно какъ и предшествовавшія, преніямъ по биллю о зерновомъ хлѣбѣ. Графъ Виттонъ, герцога Кембриджскій, графы Кардигонъ, Винчельси, Карнарвонъ, Мальмсбури и Гардвичъ произносили рѣчи противъ билля, а въ пользу его говорили: Лордъ Гранвилль, маркизъ Норманби, графъ Кларендонъ и графъ Гаддингтонъ; за симъ дальнѣйшія пренія были снова отсрочены.

— Въ нижней палатѣ Г. Пиль объявилъ третьяго дня, что немедленно послѣ Троицына дня, лордъ Линкольнъ предложитъ палатѣ три билля относительно улучшенія отношеній между земледельцами и арендаторами въ Ирландіи.

— Въ кабинетѣ, какъ утверждаютъ, господствуетъ разногласіе въ мнѣніяхъ относительно пошлины съ колониальнаго сахара; этотъ вопросъ можетъ причинить перемѣну министерства. Вообще думаютъ, что вѣги вскорѣ снова составятъ кабинетъ.

— Намъ сообщаютъ, что Султанъ Абдуль-Меджитъ, въ знакъ своей благоклонности къ адмиралу сэръ В. Паркеру, прислалъ ему, во время пребыванія сего послѣдняго въ Константинополѣ, почетную саблю съ бриллиантовыми украшеніями, которую цѣнятъ въ 1,000 гиней.

— Въ Ливерпульѣ получены чрезъ Рио Жанейро извѣстія изъ Монтевидео, простирающіяся до 30-го Марта. Генералъ Розасъ Ургоиза вынужденъ былъ оставить Корриентскую провинцію, будучи преслѣдуемъ соединенными войсками Парагвая и Корриента подъ начальствомъ генерала Паса, общую силу коего полагаютъ въ 17,000 челов.; думаютъ, что онъ скоро очиститъ отъ непріятеля Энтреріосскую провинцію, и будетъ угрожать генералу Орибе при Монтевидео. Городъ Буэнос-Айресъ все еще состоитъ въ блокадѣ.

— Въ одномъ Лондонскомъ журналѣ напечатано слѣдующее извлеченіе изъ записокъ Священника Джонъ Веслея, писанныхъ 27 Іюля 1787 г.: „Сегодня утромъ я завтракалъ въ Бори, у Г. Пила, фабриканта, который за нѣсколько предъ симъ лѣтъ началъ свою промышленность съ капиталомъ всего въ 500 фр., а теперь владѣть уже 50,000 фунт. стерл.“ Сказанный Г. Пиль, присовокупляетъ этотъ журналъ, былъ отецъ перваго министра, сэръ Роберта, который несравненно болѣе далъ значенія своему семейству.

— Коммодоръ Джонсъ, начальствовавшій надъ эскадрою при западныхъ берегахъ Африки, и недавно по причинѣ болѣзни прибывшій въ Англію, 25-го числа скончался въ Портсмутѣ.

29 Мая.

При дворѣ поговариваютъ, что Король и Королева Французовъ, въ Іюль мѣсяцъ пріѣдутъ въ Виндзоръ, и что Его Величество хочетъ склонить Королеву Викторію посѣтить Парижъ въ этомъ году.

— Вчерашній день былъ днемъ триумфа для кабинета; верхняя палата, послѣ продолжительныхъ преній и вертѣшности, приняла большинствомъ 47 голосовъ, второе чтеніе билля о хлѣбѣ. Въ журналѣ *Morning Chronicle* пишутъ по сему предмету слѣдующее: „Дѣло рѣшено; законъ о хлѣбѣ почти уже отмѣненъ. Верхняя палата приняла главное основаніе отмѣны этого закона, столь значительнымъ большинствомъ, что даже люди свѣдущіе въ дѣлахъ не могли предпологать этого. Это истинно важное событіе,

заваренія стосунковъ handlowych з tym krajem, nie tak pomyslym skutkiem uwieńczone zostały.

— Хочаби Minister wojny oświadczył zawczoraj w Izbie Deputowanych, że nie ma urzędowych z Algieru wiadomości o wymordowaniu jeńców francuzkich, dzisiejsza poczta z Afryki przywiozła najdokładniejsze wiadomości, że zbrodnia ta przeciw prawom narodów istotnie wykonana została.

— Wyprawa przeciw Góralom Warenserisom jest już ukończona, jak-to dowodzi powrót Marszałka do Algieru. Kabyłowie pomienionej okolicy, po mało znaczących utarczках, poddali się naszym wojskom i uznali władztwo Francji.

А н г л і я

Лондонъ, 28 мая.

Вчорайше посѣденіа Ізбы Паровъ зайѣте было равно якъ poprzedzające, rozprawami nad bilem zbożowym. Hr. Witton, Xiążę Cambridge, Hrabowie Cardigan, Winchelsea, Carnarvon, Malmesbury i Hardwicke, zabierali głos przeciw niemu; za bilem zaś mówili Lord Granville, Margr. Normauby, Hr. Clarendon i Hr. Haddington; poczem dalsze rozprawy zostały znowu odroczone.

— W Izbie Niższej zapowiedział onegdaj P. Peel, że zaraz po Zielonych Świątkach Lord Lincoln wniesie do Izby trzy bile względem polepszenia stosunków między dzieździcami i dzierzawcami gruntowymi w Irlandyi.

— W gabinecie panować ma ciągle wielka różność zdań względem cła od cukru kolonialnego; kwestya ta, może spowodować zmianę ministerstwa. Powszechnie sądzą, że wkrótce znowu Wigowie obejmą ster rządu.

— Dowiadujemy się, że Sułtan Abdul-Medjid, chcąc dać dowód swego szacunku Admirałowi Sir W. Parker, przesłał mu za jego ostatnią bytnością w Konstantynopolu honorową szablę, wysadzoną drogiemi kamieniami, którą oceniają na 1,000 gwineów.

— Do Liverpoolu nadeszły przez Rio-Janeiro wiadomości z Montevideo, dochodzące do d. 30 marca. Jenerał Rozasa Uguiza zmuszony był do opuszczenia prowincyi Corrientes, i ścigany przez połączone wojska Paragwajskie i Corrienteskie pod dowództwem Jenerała Paz, którego ogólną siłę obliczają na 17,000 ludzi, i sądzą, że niebawem oczyści z nieprzyjaciela prowincyę Entrerios, i zagrozi Jenerałowi Oribe pod Montevideo. Miasto Buenos-Ayres jest ciągle blokowane.

— Jeden dziennik londyński ogłosił następujący wyjątek z pamiętnika przewielebnego John Wesley, pisanego w dniu 27 lipca 1787 roku: „Dziś rano jadłem śniadanie w Bury, u P. Peel, drukarza perkalów, który przed kilkulety rozpoczął swój przemysł z kapitałem 500 f. szt., a teraz posiada już 50,000 f. szt. majątku.“ Ów P. Peel, dodaje ten dziennik, był ojcem pierwszego Ministra Sir Roberta, który, jak się okazuje, posunął daleko wyżej znaczenie i zamożność swojej rodziny.

— Kommodor Jones, który dowodził eskadrą przy zachodnich brzegach Afryki i niedawno zachorowawszy powrócił do Anglii, umarł d. 25 w Portsmouth.

Dnia 29 maja.

U dworu krąży pogłoska, że Król i Królowa Francuzów przybędą w tym miesiącu do Windsoru, i że pomieniony Monarcha pragnie skłonić Królowę Wiktoryę do zwiedzenia Paryża w tym roku.

— Dzień wczorajszy był dniem tryumfu dla gabinetu, Izba bowiem Wyższa, po długich rozprawach i długich wahaniach się, przyjęła większością 47 głosów drugie odczytanie bilu zbożowego. Dziennik *Morning-Chronicle* tak się w tym przedmiocie wyraża: „Czyn jest nakoniec spełniony, prawo zbożowe jest prawie już cofnięte. Izba Wyższa główną zasadę zupełnego zniesienia opłaty, tak znakomitą utwierdziła większością, że nawet osoby najświadosze rzeczy takowej spodziewać się nie mogły. Jest to za-prawdę chwalebny wypadek, wypadek nader

важное для нации, и представляющее благополучную будущность для английской аристократии.

— Канцлер казначейства внес сегодня в нижнюю палату бюджет государственным расходам. Сэр Роберт Пиль сообщил палате о полученном от Соединенных Штатов формальном объявлении, относительно владения Орегоном; конгресс предоставляет решить этот спор мирно.

— Из Гибралтара уведомляют, что английский военный корабль „Фантом“, отбил у варварских разбойников захваченное английское купеческое судно; причем, в упорной схватке у Англичан убит один унтер-офицер и ранены семь человек, в том числе старший лейтенант.

— Из Индии уведомляют, что в области Декана свирепствует холера, которая в одном городе Шалапоре похитила 4,000 человек.

30 Мая.

Сэр Роберт Пиль поехал на время праздников в свой замок Драйтон-Манор; он возвратится через неделю.

— В журнале *European Times* сообщают, что английское правительство отвечало уже Соединенным Штатам на ноту о владении Орегономскою областью, и что ответ сей написан в миролюбивом духе.

— Принц Лудовик Бонапарте прибыл в Лондон, на другой день после бегства из крепости Гамы; но он недолго пробудет в столице и поспешит к своему больному родителю.

— В *Literary Gazette* сообщают, что кто-то зачислял сумму для учреждения двух новых епископств на мыс Доброй Надежды и в южной Австралии. Каждый из новых епископов будет получать по 1,200 фунт. стерл. в год.

— В окрестностях Лондона, жена одного садовника разрылась на днях от бремени четырьмя младенцами, которых при св. крещении наименовали именами четырех Евангелистов; мать и дети совершенно здоровы.

— Пять птиц сданы нынче весьма прибыльною ввозною статьею в Ост-Индии, где дорого за них платят. 2-го Мая, с кораблем назначенным в Ямайку, отправили 1730 штук кавареек, щеглов, чижей и т. п.

Бельгия.

Брюссель, 27 Мая.

Палата представителей приступила опять к своим занятиям; министр внутренних дел предложил ей вчера проект постановления, о продолжении безпошлинного привоза жизненных припасов по 1-е Октября.

— Бюджет военного министерства на 1847 год составляет 28,150,000 фр., следовательно 140,000 больше, нежели в настоящем году.

— Здесь носят слухи, что кабинет еще пред 10-м Июля представить палатам трактат заключенный в Голландию.

— Бельгийское трех-полубное судно *Город Антверпен*, отплыло 19-го числа из Антверпена в Нью-Йорк, с 201 переселенцем; следующие суда стоят еще в антверпенской гавани в готовности выйти на море: *Archimedes* со 116 и *Adams* со 148 переселенцами в Нью-Йорк; *Adele* со 52 перес. в Санта Катарина в Бразилии, и *Industriel* со 50 пересел. в Рио-Жанейро.

Италия.

Рим, 20 Мая.

По всем частным известиям из Парижа и Лондона, кажется, что тамошняя революционная пропаганда хочет опять возобновить в Церковной Области попытки прошлого года. Кроме того, что здешнее правительство вполне готово к подавлению всякой преступной попытки силою, правительство австрийское с давнего времени отправило в Адриатическое море многие военные корабли, присутствие которых делается почти невозможною высадку в Церковную Область со стороны Корфу или Мальты; Сардинское правительство обязалось охранять на Средиземном море берега, и с прошлой недели, Сардинские военные корабли крейсируют в виду Чивита-Веккиа.

важны для людей, а как мнимамы, вражьи pomysły przyszłość i dla samej arystokracji angielskiej.“

— Канцлер Избы skarbowej, зложил dziś budżet Izbie Niższej. Sir Robert Peel zawiadomił także rzeczoną Izbę, iż otrzymał od Stanów Zjednoczonych wypowiedzenie wspólnego posiadania Oregonu, skreślone w formie przez Kongres uchwalonej, która dozwoli załatwić tę kwestyą sposobem przyjacielskim.

— Donoszą z Gibraltaru, że angielski okręt wojenny *Fantome*, odebrał rozbójnikom Barbaryjskim kupiecki bryg angielski, przez tychże opanowany. Bitwa była zacięta; Anglicy stracili w niej jednego podoficera i mają siedmiu rannych, między którymi znajduje się pierwszy porucznik okrętowy.

— Donoszą z Indyj, że cholera wybuchła w prowincyi Dekanie i tak się sroży, iż w mieście Szalapore 4,000 ludzi sprzątnęta.

Dnia 30 maja.

Sir Robert Peel wyjechał na święta do swego zamku Drayton-Mannor, skąd ledwo powróci do Londynu za tydzień.

— *European Times* donosi, że gabinet Angielski udzielił już Stanom Zjednoczonym odpowiedź na wypowiedzenie spólnego posiadania Oregonu. Odpowiedź ta ma być skreślona w duchu pojednawczym.

— Xiążę Ludwik Bonaparte przybył do Londynu zaraz na drugi dzień po swojej ucieczce z Ham, zabawi jednak krótko w stolicy Anglii i pośpieszy do swego chorego ojca.

— *Literary Gazette* donosi, że pewna niewymieniona osoba przeznaczyła fundusz na urządzenie dwóch nowych biskupstw na przykładu Dobrej Nadziei, i w południowej Australii. Każdy z nowych Biskupów ma pobierać 1,200 f. szt. rocznej pensyi.

— Pod Londynem, żona ogrodnika powiła w tych dniach czterech synków, którym na chrzcie nadano imiona 4-ech Ewangelistów: Mateusz, Marek, Łukasz i Jan; matka i dzieci są zupełnie zdrowe.

— Ptaki śpiewające stały się teraz bardzo korzystnym wywozowym artykułem do Indyi Zachodnich, gdzie bardzo drogo są płacone. Dnia 2 maja okręt płynący do Jamajki zabral 1730 kanarków, szczygłów, dzwoniców i t. p.

BELGIA.

Bruxella, 27 maja.

Izba Reprezentantów rozpoczęła znowu swoje prace. Minister spraw wewnętrznych złożył jej wczoraj projekt do prawa, mocą którego przywóz żywności bez opłaty ma być do 1-go października przedłużony.

— Budżet dla ministerstwa wojny na rok 1847, wynosi 28,150,000 fr., zatem 140,000 więcej jak na rok bieżący.

— Krąży tu powszechna pogłoska, że gabinet przed 10-m czerwca przełoży Izbie do ratyfikacji traktat zawarty z Holandją.

— Belgijski trypokładowy okręt *Miasto Antwerpia* odplynał d. 19 z Antwerpii z 201 wędrowcami do New-Yorku. Następujące jeszcze okręty stoją na przystani Antwerpskiej gotowe do wyjścia pod żagle: *Archimedes* ze 116 i *Adams* ze 148 wędrowcami do New-Yorku; *Adele* z 52 wędrowcami do Santa Catharina w Brazylii i *Industriel* z 50 wędrowcami do Rio-Janeiro.

WŁOCHY.

Rzym, 20 maja.

Ze wszystkich wiadomości prywatnych, otrzymywanych z Paryża i Londynu, okazuje się, iż tamieczna propaganda rewolucyjna zamysła ponowić w Państwie Kościelnym wypadki z roku przeszłego. W skutek więc tych doniesień, oprócz środków ostrożności, przedsiębranych przez rząd tutejszy, rząd austriacki wysłał już oddawna na morze Adrytyckie kilka wojennych okrętów, których obecność na tych wodach czyni prawie niepodobnym wyładowanie powstańców w Państwie Kościelnym od strony wysp Korfu i Malty. Z drugiej też strony, rząd Sardyński obowiązkiem strzedz brzegów morza Śródziemnego, i w tym celu, od początku Kwietnia, wojenne okręty Sardyńskie krążą przed portem Civita-Vecchia. Papiezszy wojenny bryg

Папскій военный бригадъ *Св. Петръ* тоже вышелъ изъ гавани Чивита-Веккьо, для наблюденія надъ берегомъ, лежащимъ нѣсколько южнѣе.

Неаполь, 16 Мая.

Со вчерашняго дня дуетъ здѣсь губительный сирокко; окрестности нашего города покрыты густою пылью и дымомъ Везувія. Люди, животныя и растенія изнемогаютъ отъ жаркаго дыханія африканскаго гостя, улицы опустѣли, а на городскихъ площадяхъ, на коихъ обыкновенно кипитъ жизнь, воцарилось глубокое молчаніе.

Испанія.

Мадридъ, 20 Мая.

Министръ внутреннихъ дѣлъ сообщилъ отъ 1 с. м. кадикскому политическому начальнику слѣдующее: „Королева повелѣтъ изволила, чтобы ввѣренная вѣдѣнію вашему гавань была открыта для Императорско-Россійской эскадры, на коей находится Великій Князь Константинъ Николаевичъ, Сынъ Россійскаго Императора. Хотя Его Императорское Высочество Великій Князь сохраняетъ строгое инкогнито, Ея Величеству Королевы угодно однако же, чтобы Его Высочество принялъ быль съ слѣдующими Его Высочеству званію почестями, а равно чтобы Императорско-Россійскому флагу были отданы почести, предписанныя регламентомъ.

— Утверждаютъ, что министръ Монъ ходатайствуетъ, чтобы Нарваэзъ былъ призванъ обратно въ Испанію, и засимъ, при его содѣйствіи намѣренъ привести въ исполненіе бракосочетаніе Королевы съ графомъ Трапани, которое поддерживаетъ также французскій посланникъ.

— Г. Гонзалесъ Браво, который при вторичномъ удаленіи генерала Нарваэза отъ кормила правленія, хотѣлъ было оставить свой постъ посланника въ Лиссабонъ, нынѣ отказался отъ своей просьбы.

— При португальской границѣ сосредоточиваютъ незначительныя отряды войскъ, потому поводу, что смѣненія въ этой странѣ еще несовершенно подавлены.

— Галиційскій генералъ-капитанъ, генералъ Виллалонга, произведенъ въ генералъ-лейтенанты.

— Извѣстный генералъ Марото, выѣхалъ изъ Кадикса въ Чили.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Съ пароходомъ *Cambria*, вышедшимъ изъ Бостона 16-го с. м., получены извѣстія, что конгрессъ Соединенныхъ Штатовъ рѣшительно объявилъ войну Мексикѣ. Мексиканцы переправились чрезъ Рио-Гранде и разбили одинъ отрядъ американскихъ войскъ. Генералъ Тейлоръ былъ окруженъ съ своимъ отрядомъ и непріятель едва его не отрезалъ отъ резервовъ и продовольственныхъ припасовъ. Обѣ палаты конгресса предназначили для этой войны 10,000,000 долларовъ и разрѣшили призвать на службу 50,000 чел. Эти событія произвели сильное волненіе въ Соединенныхъ Штатахъ.

— Генералъ Тайлоръ, въ донесеніи своемъ генералъ-адъютанту арміи, сообщаетъ, что отрядъ драгунъ въ 63 человека, отправленный 24 Апрѣля для осмотра рѣки Рио-Гранде, подвергся нападенію непріятеля, силы коего были гораздо значительнѣе; 16-ть Американцевъ были убиты, прочіе попались въ плѣнъ. Вслѣдствіе сего, генералъ Тайлоръ потребовалъ у Техаскаго губернатора въ свое распоряженіе 4 полка волонтеровъ, то есть 2 конныхъ и 2 пѣхотныхъ полка, и у Луизианскаго губернатора потребовалъ 2 пѣхотныхъ полковъ. Мексиканскій отрядъ, перешедшій Рио-Гранде, стоитъ при Комаго,

Sv. Piotr wyszedł też z pomienionego portu, dla strzeżenia brzegów leżących dalej na południe.

Neapol, 16 maja.

Od wczoraj wieje tu przeraźliwy sirocco. Okolice naszego miasta okryte są gęstym pyłem i dymem Wezuwiusza. Ludzie, zwierzęta i rośliny omdlewają pod gorącym tchem Afrykańskiego wiatru, ulice są wyludnione, a na placach publicznych, zawsze tak ożywionych, panuje głuche milczenie.

Hiszpania.

Madryt, 20 maja

Minister spraw wewnętrznych wydał pod d. 1-m b. m. następującą odezwę do naczelnika politycznego Kadyxu: „Najjaśniejsza Królowa raczyła rozkazać, aby otworzone tameczne porty dla eskadry Cesarzsko-Rosyjskiej, na której pokładzie znajduje się Syn Najjaśniejszego Cesarza Rosyjskiego — Jakkołwiek J. C. W. WIELKI KRĄŻĘ KONSTANTYN NIKOLAJEWICZ, zachowuje najściślejsze incognito, niemniej przeto jest wolą Najjaśniejszej Pani, aby przyjmowano WIELKIEGO KSIĘCIĄ z wszelkimi oznakami przynależnemu wysokiemu Jego stopniowi, i aby Cesarzsko-Rosyjskiej banderze oddane były honory, przez regulamen morski przepisane.

— Słychać, że Minister Mon pracuje nad tēmi, aby Narvaeza przywołać do kraju, a następnie za pośrednictwem jego przyprowadzić do skutku małżeństwo Królowej z Hr. Trapani, popierane przez Posła francuzkiego.

— P. Gonzales Bravo, który za powtórny objęciem steru rządu przez Jenerała Narvaez, złożyć chciał posadę Posła w Lizbonie, cofnął teraz dymissyą swoją.

— Nad granicą portugalską ściągają nieco wojska, z powodu, iż powstanie w tym kraju jeszcze wcale przytłumione nie jest.

— Jenerał Villalonga, Jeneralny Kapitan Galicyi, poniesiony został na stopień Jenerał-Porucznika.

— Sławny Jenerał Maroto, wyjechał z Kadyxu do Chili.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNÉJ.

Parostatek *Cambria*, który z Bostonu 16-go b. m. odpłynął, przywiózł nader ważną wiadomość, że kongres Stanów-Zjednoczonych wypowiedział formalnie wojnę Meksykowi. Meksykanie przeszli przez Rio-Grande i pokonali jeden oddział Amerykańskiego wojska. Jenerał Taylor otoczony był z całem swoim wojskiem i znajdował się w niebezpieczeństwie być odciętym od swoich oddziałów odwodowych i wojennych zapasów. Obie Izby Kongressu uchwały bil przeznaczający dziesięć milionów dolarów na tę wojnę, pozwoliły oraz powołać 50,000 ludzi do broni. Wypadki te zrzuciły w Stanach-Zjednoczonych nadzwyczaj wielkie wzburzenie.

— Jenerał Taylor w raporcie do Jeneralnego Adjutanta armii, donosi, że oddział 63 dragonów, wysłany d. 24 kwietnia na rozpoznanie rz. Rio-Grande, napadnięty został przez przemagającą liczbę nieprzyjaciół; 16 Amerykanów poległo, reszta zaś dostała się w niewolę. W skutek tego, Jenerał Taylor wezwał Gubernatora Teksasu o przysłanie mu w posilkę 4-ch półków ochotników, to jest, 2-ch konnych i 2 pieszych, a równocześnie od Gubernatora Luizjany zażądał 2-ch półków piechoty. Oddział meksykański, który przeszedł Rio-Grande, stoi pod Camago.